

Град Добој
Јавна установа „Центар за дневно
збрињавање дјеце и омладине“ Добој
Кнегиње Милице 1-А

- НАЦРТ -

Број: 569/23

Добој, 24.10.2023

**ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА
ЈУ „ЦЕНТАР ЗА ДНЕВНО ЗБРИЊАВАЊЕ ДЈЕЦЕ И
ОМЛАДИНЕ“ –ДОБОЈ ЗА 2024. ГОДИНУ**

Добој, 24.10.2023

На основу члана 20. Статута ЈУ „Центар за дневно збрињавање дјеце и омладине“–Добој, в.д. директор Јавне установе, у 2023. години предлага

ПРОГРАМ РАДА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ „ЦЕНТАР ЗА ДНЕВНО ЗБРИЊАВАЊЕ ДЈЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ“– ДОБОЈ ЗА 2024. ГОДИНУ

У складу са Статутом Јавне установе „Центар за дневно збрињавање дјеце и омладине“ Добој и Пословником о раду Управног одбора ЈУ „Центар за дневно збрињавање дјеце и омладине“ Добој ће обезбједити услове за рад и одлучивање Управног одбора, кроз сједнице.

Увод

Јавна установа „Центар за дневно збрињавање дјеце и омладине“ – Добој (у даљем тексту: Центар) као установа социјалне заштите на локалном нивоу основана је на основу Одлуке Скупштине Града Добој број: 01-013-297/18 донесене 16.07.2018. године.

Рјешењем Окружног привредног суда у Добоју број : 60-0-Рег-18-001391 од 31.12.2018.године, Центар је уписан у судски регистар под бројем: Рег. 1391/18.

Сједиште Центра је у улици Кнегиње Милице 1-А, Добој.

Центар је јавна установа која има дјелатност дневне бриге о дјечи и одвијаће се у складу са Уставом, важећим законским и подзаконским актима, а уз сарадњу са оснивачем и надлежним институцијама из ове области.

Право на дневно збрињавање обухватиће различите врсте организованих услуга и боравака изван властите породице уз обезбјеђивање његе, чувања, бригу о здрављу, васпитању и образовању, професионалну рехабилитацију, радну окупацију и друге услуге дјеце и омладине са сметњама у физичком и психичком развоју.

Право на дневне и сервисне услуге имаће свако дијете без обзира на врсту сметње, пол, расу, националну припадност, вјероисповјест, а на основу претходно донесеног Рјешења Центра за социјални рад Добој.

Дневни и сервисни центар намјењен је првенствено дјечи и омладини са сметњама у развоју. На подручју града Добој има 220- оро дјеце са сметњама у развоју до 18. година и око 150-оро дјеце до 30. година старости. Сви су они разврстани од стране Комисије за оцјењивање способности која ради при Центру за социјални рад у Добоју.

Ова популација дјеце има специфичне потребе те захтјева стручне услуге и бригу о којој још нико на подручју овог града није системски приступио, како би побољшао квалитет живота дјеце и њихових породица. Процјене су да чак 10% становништва у Босни и Херцеговини има физичке, чулне, развијене менталне или емотивне облике инвалидности, а 30% укупног становништва је посредно или непосредно погођено посљедицама

феномена инвалидности, при томе већина ове дјеце је и даље изложено изолацији и непотребној патњи због стереотипа и старомодних пракси.

Наиме, данас је једино усаглашено становништво, што потврђују истраживања хуманистички оријентисаних психолога, да одговарајуће врсте дневних боравака и дневних центара или центра за подршку активности одговарају потребама дјеце и омладине са сметњама у развоју, потребама њихових родитеља, те тиме и локалне заједнице.

Дневни центри су се показали и најхуманији јер вежу развој дјетета за његову породицу и уз стручну стимулацију постижу најбоље резултате у развоју дјетета.

Обзиром да је Министарство здравља и социјалне заштите у марту 2013. године донијело Правилник о условима за оснивање установа социјалне заштите, тако је и Граду Добој приоритетно било оснивање „Центар за дневно збрињавање дјеце и омладине“, те доношењем Одлуке о оснивању Центра од стране Града Добоја 2018. година представљаће подношење захтјева за добијање лиценце за рад ЈУ „Дневно збрињавање дјеце и омладине“ –Добој. На Одлуку о оснивању Центра Град Добој је добио сагласност од стране Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске број: 11-05-530-132/18 од 03.08.2018. године, на којој је прописана дјелатност установе и то –дјелатност дневне бриге о дјечи.

Дакле програмом рада Центра за 2024. годину утврђује се пословни Центар за дјецу и омладину са сметњама у развоју чији основни садржај је утврђен у Статуту Центра, а који су у функцији развоја истог и задовољавања потреба од значаја за кориснике услуга, њихове породице, као и непосредног интереса за локално становништво.

Циљ доношења Програма рада

Циљ доношења Програма рада за дјецу и омладину за 2024. годину је реализација зацртаних циљева и дјелатности као и пружање утврђених услуга код дјеце и омладине са сметњама у развоју и потребе њихових родитеља и то кроз:

- Интеграцију дјеце и омладине са сметњама у развоју у ширу друштвену средину,
- Задржавање дјеце у биолошким породицама (умјесто збрињавања у установама социјалне заштите),
- Добијање адекватне стручне помоћи у мјесту живљења,
- Радна окупација на јачању преосталих, здравих капацитета,
- Омогућавање здравим члановима породице да се радно ангажују и на тај начин ојачају материјални положај породице,
- Оснаживање породице кроз адекватнији приступ инвалидитету дјетета.

Такође, Центар ће настојати да у свом раду достигне међународне стандарде, нормативе и критерије рада за центре у погледу уређености простора, кадра, опреме и средстава неопходних за рад са дјецом и омладином са сметњама у развоју.

Простор и опрема

Након дугогодишњих настојања, жеља, лобирања и потреба коначно Град Добој, прије свих је добио простор и дневни боравак за дјецу и омладину са сметњама у развоју. Овде морамо истаћи да највећу заслугу за изградњу објекта има Град Добој који је обезбиједио средства из буџета и путем донација за изградњу истог. Центар има око 850м² корисног простора са свом инфраструктуром, опремом за физикални, логопедски и дневни третман. Наведени објект на основу пространости и опремљености задовољава све услове за рад прописан Правилником од стране Министарства здравља и социјалне заштите.

Корисници Дневног центра

Дневни центар је социјални сервис за дјецу и омладину са сметњама у развоју, утемељен на интер-секторском приступу у коме се пружа широка лепеза услуга, дјеци и омладини од 3 до 45 година старости. Планирамо да Дневни центар пружа услуге за 30-50 корисника дневно.

Дневни центар ће дјеци и родитељима пружати различите дневне услуге, већи број структурираних садржаја (радионица/активности) кроз групни или индивидуални рад и дружење. Са дјецом би се радило на одржавању или развијању индивидуалних потенцијала дјеце (кретање и моторика способности, развој говора, графомоторика и сл.) до максимално могућих граница. Дјеца и омладина имају могућности да глуме, плешу, играју смију се и радују, док њихови родитељи тада бар на кратко су ослобођени обавеза да бдију над њима.

Групни рад са дјецом и младима одвијаће се кроз четири радионице:

1. Едукативна радионица – едукативне радионице подстичу квалитетнији живот дјеце и омладине са сметњама у развоју у кући и окружењу. У оквиру неколико сегмената, дјеца и млади, овладавају или усавршавају основне животне вјештине (одржавање личне и хигијене простора), да припремају оброке и здраво се хране (зашто је важно пити воду, јести хљеб, воће, поврће, месо итд.), стичу социјалне вјештине и развијају самосталност и самопоуздање како да брину о себи, уче се понашању и како да побољшају своју комуникацију да слободно изражавају своја осјећања и интересовања, стичу знање и вјештине из области екологије и заштите животне средине кроз игру, разговор, забаву и дружење, активно учење (прање зуба, припремање једноставних оброка), те имају могућност подршке у учењу и образовању.
2. Креативна радионица – радно окупационе радионице су веома креативне и доприносе побољшању психо-моторних способности, подстичу развој креативности и стваралаштва у складу са њиховим могућностима. У стимулативној

атмосфери развијају фину моторику и координацију шаке, креативност стваралаштва, међусобну интеракцију кроз заједнички рад и дружење.

3. Музичко- драмска радионица, кроз активности из ових области, дјеца и млади се оспособљавају за бољу комуникацију, развијају машту, креативност и стваралаштво, јачају координацију покрета и пажњу.
4. Рекреативно–реhabилитациона радионица, у спортској–рекреативној rehabилитацији унапређује психо – физичке способности и могућности код дјеце. Физиотерапија дјеце и омладине усмјерена је на: свеобухватни приступ постизања нормалне моторичке функције и нормалних образаца покрета кроз понављање стимуланса и спријечавање даљег развоја поремећаја, подстицање мишићне активности у виду јачања и истезања, повећања обима покрета зглобова код дјеце. Примарни циљ спортско– рекреативне радионице је да путем стимулације кроз вјежбу и игру, постигнемо што већи степен независности код дјеце и младих.

Индивидуални третман дјеце са дефектологом, физиотерапеутом и психологом:

Индивидуални третмани намјењени су дјеци са сметњама у развоју која се, због природе својих потешкоћа, тренутно не могу укључити у групу или којој је због групног рада потребан и додатни подстицај и подршка у одређеним областима.

Психолошке радионице:

Намјењене су јачању личних капацитета и интеграције младих у друштвеном окружењу, инклузивног су карактера и обрађују разне актуелне теме.

Дневни центар Добој ће и у идућој години промовисати једнака права и могућности дјеце и омладине са сметњама у развоју, њихову социјализацију, друштвену интеграцију као и социјалну инклузију у друштвену средину.

Планирамо реализацију активности које ће утицати на већу и бољу социјализацију и интеграцију дјеце у друштвене заједнице. Те активности спроводиће се кроз организовање већег броја излета, екскурзија, спортских дружења, посјета различитим институцијама истог радног карактера, учествовање на што већем броју културних манифестација, присуствовања приликом обиљежавања значајних датума у нашој средини.

Организација рада

Дневни центар састоји се из четири подсистема интегрисана у једну цјелину:

1. Дневни боравак,
2. Радна окупација,

3. Психо-социјална помоћ и подршка,
4. Рекреативно –едукацијске активности.

1. Дневни боравак

Сврха : Дневно збрињавање и чување дјече са сметњама у психо-физичком развоју.

Планиране активности:

- Дневно збрињавање у трајању од најмање 2 сата до највише 4 сата у току трајања радног дана,
- Физикална терапија,
- Психо-социјална подршка
- Индивидуални и групни третмани.

2. Радна окупација

Сврха: Осмишљено, организовано и креативно дневно окупљање дјече и омладине.

Планиране активности:

- Радионичарски рад (кроз кројачку, ликовну–музичку, керамичку и друге креативне радионице са циљем израде украсних и употребних предмета од различитих материјала),
- Рад у кухињи на планирању, припремању и употреби хране (кулинарска радионица са циљем усавршавања вјештине припремања једноставних јела),
- Развој вјештина самопослуживања и самосталног одржавања хигијене тијела и простора,
- Музичко-плесне активности и радионице чија је сврха овладавање једноставних плесним покретима, учење стихова пјесама и подстицање дружења међу корисницима.
- Нарочита пажња у текућој години биће посвећена питању организовања додатних видова рекреације за кориснике Центра. У том смислу, поред основног физикалног третмана, корисници ће имати додатне недјељне физичко-спортске активности у дворишту Центра.
- Додатне физичке и рекреативне активности планирамо проводити на инклузивном игралишту за дјецу са потешкоћама у развоју који се налази у непосредној близини нашег објекта.
- Развој других вјештина према могућностима за рад на одређеним пословима (коришћење рачунара, цртање, вајање, израда креативних предмета и сл.)

Поред потребе увођења додатних видова рекреације за кориснике Центра, у овој години планирано је и подизање нивоа квалитета рада у погледу унапређења задовољавања сазнајних и социо-емоционалних потреба корисника и подстицање праксе инклузивне

културе кроз неколико програмских активности. Од великог је значаја мобилизирати све потенцијале дјеце са сметњама у развоју и одраслих лица са инвалидитетом, али и афирмисати право на различитости, толеранцију према различитости. Посебну важну програмску активност представљаће и формирање корисничке групе за самозаступање, чиме ће корисници бити у прилици да у складу са својим могућностима и интересовањима непосредно утичу на садржај појединих програмских активности. Самозаступање промовише право на достојанство и доношење одлука у властито име, чиме значајно доприноси доживљају сопствене вриједности и пружа повјерење у властите способности и могућности, у складу са визијом, мисијом и вриједностима које његују и заступају дневни центар.

3. Психосоцијална помоћ и подршка:

Сврха: Пружање помоћи и подршке, како дјечи тако и њиховим родитељима.

Планиране активности:

- Индивидуални и групни рад са дјецом и омладином,
- Процјена и јачање очуваних и здравих потенцијала дјеце,
- Савјетодавни и индивидуални и групни рад са родитељима,
- Интервенције у кризи,
- Подршка родитељима у изазовима родитељства

4. Рекреативно –едукацијске активности

Сврха: Планирање, организовање и извођење активности којима се обезбјеђује планирано и осмишљено задовољавање личних и социјалних потреба дјеце и омладине са сметњама у психо-физичком развоју у циљу социјализације и интеграције.

Планиране активности:

- Ширење информација у заједници о проблемима, потребама и могућностима дјеце и омладине са сметњама у психо-физичком развоју,
- Организовање рекреативних, културно – забавних и спортских активности,
- Сарадња са другим организацијама и институцијама,
- Организовање различитих едукација,
- Организација и извођење различитих активности којима се стимулише осјећај припадништва групи, посјете других група, друге дјеце, културних активности, спортских садржаја и сл.,
- Дружење и рад са волонтерима
- Едукативни рад са родитељима
- Додатну стручну помоћ дјечи и младима са сметњама у развоју која похађају васпитно–образовне установе.

Радно вријеме Дневног центра је од 07 до 15 часова, од понедјељка до петка, дакле пет дана у седмици ће се омогућити потпуна брига и њега корисника, тако да се њихови родитељи могу радно ангажовати, а самим тим побољшати своје материјално стање. Након дневног боравка у Центру дјеца се враћају у своје домове, својој породици. Дјеци са сметњама у развоју ће бити омогућено да буду третирана достојанствено и са поштовањем, омогућиће им се да постигну максимум изводљивог развоја и независности, одговарајућа физичка помоћ, медицинска њега, рехабилитација, дневне услуге да живе у средини која им највише одговара у складу са сопственим избором, да живе што самосталније и да учествују у свим животним активностима у оквиру њихове заједнице.

Особље које је директно укључено у рад са дјецом водиће евиденцију и документацију о :

- Корисницима–листе присутности, досије корисника, индивидуални планови подршке, листе праћења постигнућа дјетета, опис и сугестија родитеља о особинама и навикама дјетета, извјештаји опсервационог периода,
- Свом раду- дневник рада,
- Здравственом стању корисника-налаз и мишљење стручних лица из других институција, терапији коју користе и у неуобичајним стањима на које треба реаговати.

Дјеца и омладина са сметњама у развоју ће бити подјељена у више васпитних група према узрасту, способностима и тежини сметњи.

Дневне активности и рад са дјецом одвијаће се према утврђеном ритму дана за сваку групу.

Наредни пројекат дјеци, као услуга Дневног центра од стране Града Добој би био обезбјеђен превоз од куће до Центра и назад из удаљених мјеста, а гдје не постоји јавни превоз. О безбједности дјеце током превоза бринули би возачи и медицинска сестра.

Дјеци у Дневном центру ће бити посвећена посебна пажња од стране стручног тима запосленог у Центру која би била усмјерена на стицање културно – хигијенских навика. Дјеца би са терапеутима вршили припрему хране (палачинке, бакини колач итд.).

Сарадњу са родитељима наставићемо спроводити на професионалним темељима и током 2024. године, са циљем јачања повјерења и богаћења постојећих односа, као и јачање породичних снага и ресурса. Сарадња ће почињати у фази пријема корисника, а настављати се у фази планирања, спровођења и евакуације третмана. И у 2024. години чланови стручног тима ће реализовати савјетодавне активности за родитеље, које обухватају давање стручних смјерница у односу на сметње и тешкоће које корисници испољавају, превазилажење евентуалног проблематичног понашања корисника, као и едукацију родитеља о вјежбама и положајима које треба примјењивати када корисници не

бораве у Центру. Одржаваће се родитељски састанци, а сваки родитељ имаће могућности да сваког радног дана дође на консултацију са тимом Дневног центра.

У облику слободних и додатних активности дјеца ће бити укључена у сва дешавања према својим могућностима, а све у њиховом најбољем интересу.

У наредним годинама рада планирамо да се изврши неколико доедукација запослених радника.

Тим Центра ће достављати извјештај Комисији за разврставања о оправданости усмјеравања дјеце у Дневни центар за свако дијете. Извјештај би требао да садржи: карактеристике и тренутне способности дјетета према процјени стручног тима, социо – емоционални развој, интелектуално функционисање, говорно-језички развој, лична самосталност, физички развој активности дјетета у групном раду, индивидуални план подршке, груба моторика, фина моторика, говорно-језичке способности, графо-моторне вјештине, когнитивне способности и лична самосталност.

Одређена средства за побољшање услова рада и квалитета пружања услуга, поред средстава која обезбјеђује Град Добој планирамо остварити путем донација Црвеног крста и поклона у виду новогодишњих пакетића и забаве за дочек Нове Године.

Радиће се на доношењу одређених докумената како би се услуге у Дневном центру стандардизовале.

Наставићемо сарадњу са медијима пошто нас они подржавају од почетка нашег рада и дају велики допринос развоју инклузивног друштва и подизању нивоа свијети грађана о правима и могућностима дјеце са сметњама у развоју.

в.д. директор

Драган Петковић

